

**PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS
KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO,
KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU AR ESANT
APLINKYBĖMS MOKYKLOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI
ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU**

1. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms Gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (Gimnazija yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai Gimnazijoje ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

2. Ekstremali temperatūra Gimnazijoje ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

2.1. minus 20 °C ar žemesnė – 1–4 ir 5 klasių mokiniams;

2.2. minus 25 °C ar žemesnė – 6–IV gimnazijos klasių mokiniams;

2.3. 30 °C ar aukštesnė – 5–IV gimnazijos klasių mokiniams.

3. Gimnazijos direktorius, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms Gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti ugdymo organizavimo sprendimus:

3.1. mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

3.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių Gimnazijos aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt., ugdymo procesas Gimnazijos direktoriaus sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, Gimnazijos direktorius sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su Alytaus rajono savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu;

3.3. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoja nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso ar jo dalies grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Gimnazijos direktorius sprendimą ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu prima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

4. Ugdymo procesą ar jo dalį organizuojant nuotoliniu mokymo būdu, Gimnazija:

4.1. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

4.2. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis gimnazijoje, jeigu gimnazijoje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant

galimybių ugdymo proceso organizuoti gimnazijoje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas (mokiniai mokosi namuose);

4.3. mokytojai ir mokiniai prisijungia prie nuotolinio mokymosi aplinkos iš saugios patalpos (namų). Mokytojai darbui naudoja gimnazijos arba savo kompiuterį su vaizdo kamera ir ausinėmis (rekomenduojamas laidinis ryšys, ne mažiau kaip 10 Mb/s), mokinius, neturinčius tinkamos įrangos nuotoliniam mokymui vykdyti, reikiamomis priemonėmis aprūpina gimnazija;

4.4. hibridinis mokymas gali būti taikoma tik kaip papildoma trumpalaikė priemonė, kai mokiniui dėl ligos ar privalomos izoliacijos paskirtas mokymas namuose;

4.5. mokinių emocinę sveikatą stebi mokytojai, klasių auklėtojai, pagalbos mokiniui specialistai. Situaciją aptaria ir įvertina vaiko gerovės komisija. Vyksta nuolatinis bendradarbiavimas su tėvais (kitais atstovais pagal įstatymą);

4.6. dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos konsultuoja gimnazijos logopedas;

4.7. ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę) skiriama synchroniniam ugdymui ir ne daugiau kaip 50 procentų – asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo synchroninio ugdymo trukmė – iki 90 minučių (dvi pamokos);

4.8. atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programos ir ugdymo programos ypatumus, keičia pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį nuotoliniam mokymui (konkrečios klasės tvarkaraštyje numatomos synchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas);

4.9. mokymosi pagalba mokiniui teikiama per konsultacijas (synchroniniu ir asinchroniniu būdu), užduotys, skiriamų atlikti namuose užduočių apimtys atitinka mokinių amžių;

4.10. mokinius ir jų tėvus (kitus atstovus pagal įstatymą) informuoja per Tamo, Teams ir kitas elektroninio informavimo priemones;

4.11. bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą nuotoliniu ugdymo būdu teikia direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Informacija apie tai skelbiama gimnazijos internetiniame puslapyje;

4.12. esant poreikiui, dalis ugdymo proceso gali būti organizuojama nuotoliniu mokymo būdu ir dalis grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Informacija apie tai skelbiama Gimnazijos internetiniame puslapyje.

PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS, PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS IR SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą, pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, individualus ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio individualaus ugdymo pagalbos planą, galias ir gebėjimus, kylančius dėl intelekto sutrikimo (nežymaus, vidutinio, žymaus ar labai žymaus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą.

2. I–IV gimnazijos klasių mokiniai savanoriai, vykdančys socialinės veiklos programas, gali padėti mokytojui organizuoti specialiųjų ugdymo poreikių turintiems mokiniams veiklą.

3. Gimnazija, sudarydama mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo planą, tėvams pageidaujant gali keisti bendrą pamokų skaičių (1–2 pamokos) arba vietoj neįtrauktų dalykų didinti pamokų skaičių, meniniam, technologiniam ugdymui, socialinei veiklai, ugdymo karjerai kompetencijų ugdymui.

4. Mokinio, besimokančio pagal individualizuotą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (kitais atstovais pagal įstatymą), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais.

5. Mokymas namie organizuojamas:

5.1. vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 51 punktu. Mokyti namie skiriamos ne mažiau kaip 296 valandos per metus iš kurių iki 74 pamokų per metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

5.2. mokinui, kuris turi ir judesio ir padėties sutrikimų, mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 51 punktu. Rekomenduojama iki 74 pamokų per metus skirti gydomajai mankštai.

II SKYRIUS PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

6. Mokinui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78 punktu arba ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis ir joms skiriamą pamokų skaičių:

Dalykai / veiklos \ Ugdymo metai, klasė	1–2 klasėse pamokų skaičius per metus (savaite)	3–4 klasėse pamokų skaičius per metus (savaite)	Pamokų skaičius per 4 ugdymo metus (savaite)
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	70 (2)	70 (2)	140 (4)
Komunikacinė veikla arba kalbos ir bendravimo ugdymas*	280–350 (8–10)	280–350 (8–10)	560–700 (16–20)
Pažintinė veikla	210–280 (6–8)	210–280 (6–8)	420–560 (12–16)
Orientacinė veikla	210 (6)	210 (6)	420 (12)
Užsienio kalba**	0–70	0–70	0–140

	(0–2)	(0–2)	(0–4)
Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas**	0–70 (0–2)	0–70 (0–2)	0–140 (0–4)
Meninė veikla	140–315 (4–9)	140–315 (4–9)	280–630 (8–18)
Fizinis ugdymas	140–315 (4–9)	140–315 (4–9)	280–630 (8–18)
Pamokos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, specialiajai veiklai organizuoti***	210 (6)	280 (8)	490 (14)
Privalomas pamokų skaičius mokiniui	700/700 (20/20)	700/700 (20/20)	2 800 (80)
Neformalusis vaikų švietimas	140 (4)	140 (4)	280 (8)

Pastabos:

* kalbos ir bendravimo ugdymas – veikla, kurią sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba, yra skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams bei kitų komunikacijos sutrikimų turintiems vaikams, naudojantiems alternatyviąją komunikaciją;

** veikla, kurią mokykla gali siūlyti, atsižvelgdama į mokinio galias, turimus išteklius;

*** specialioji veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pedagoginei pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

6.1. mokiniui, turinčiam kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, ugdymo plane, atsižvelgiant į Gimnazijos išteklius, skiriama specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

6.2. mokiniui, turinčiam įvairiapusių raidos sutrikimų (autizmas ir kt.), rengiant mokinio individualų ugdymo planą skiriama 35 pamokos per metus (1 pamoka per savaitę) komunikacijai ir kalbos suvokimui didinti, sunkumams socialinėse situacijose įveikti ir socialiniams ryšiams ugdymo įstaigoje formuoti, sensorinėms problemoms spręsti, kitiems įgūdžiams, reikalingiems socialinei įtraukčiai formuoti, dienotvarkei rengti ir jos laikymosi įgūdžiams formuoti;

6.3. dalis formaliojo švietimo veiklų / pamokų ir neformalusis vaikų švietimas organizuojamas su bendrųjų klasių mokiniais;

6.4. ugdymo veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo procese dalyvaujančių specialistų rekomendacijas;

6.5. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedo pratyboms 1–4 klasėse skiriama 35 pamokos per metus (1 pamoka per savaitę), jas išdėstant tolygiai ar pagal mokinio poreikius, specialistų rekomendacijas, Gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, kreipiantis mokytojui, kuris moko vaiką;

III SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

7. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 89, 87 punkte nustatytų dalykų programoms įgyvendinti pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 35 procentų, pritaikant ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti:

7.1. keičiamas (mažinamas, didinamas) dalykams skirtų pamokų skaičius;

7.2. numatoma papildoma mokytojo pagalba;

7.3. planuojamos specialiosios pamokos;

7.4. didinamas pamokų skaičius, skirtas meniniam, technologiniam ugdymui, kitiems dalykams mokytis, socialinei veiklai, karjeros ugdymo kompetencijoms ugdyti;

7.5. keičiamas specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičius per mokslo metus, atsižvelgiant į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

7.6. iki 74 pamokų per metus mažinamas minimalus privalomų pamokų skaičius, bet didinamas neformaliojo švietimo valandų skaičius ar organizuojamos veiklos, lavinančios praktinius gebėjimus;

7.7. jei ugdymas įgyvendinamas pagal Bendrųjų ugdymo planų 86, 87 punktus, vietoje kelių vienos srities dalykų gali būti siūloma projektinė veikla

7.8. technologijų dalyko siūloma viena technologijų programa;

7.9. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–II klasėse skiriama iki 37 pamokų per metus naudojimosi kompiuteriu, specialiosiomis mokymo priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, dalykų mokymosi spragoms šalinti.

8. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas:

8.1. besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, – vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 86, 87 punktuose nurodytu dalykų programoms pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 40 procentų, pritaikant ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti arba dalis ugdymo turinio gali būti įgyvendinama atskiromis veiklomis;

8.2. mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, skiriama 560 pamokų per dvejus mokslo metus (8 pamokas per savaitę), iš jų ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

9. Minimalus pamokų skaičius pagrindinio ugdymo individualizuotai programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per dvejus mokslo metus:

Ugdymo metai, klasė	5–6	7–8	9–10	Iš viso per 6 ugdymo metus
Veiklos sritys, dalykai				
Dorinis ugdymas				
Kalbos ir bendravimo ugdymas**				
Pažintinė veikla				
Orientacinė veikla				
Užsienio kalba***	1 184	1 184	1 184	3 552
Informacinės technologijos***				
Medijų ir informacinis raštingumas***				
Meninė veikla				
Fizinė veikla				
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti				
Pamokos mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti:				
Specialioji veikla****	296	296	296	888
Gydomoji kūno kultūra				
Regos lavinimas				
Klausos lavinimas				
Komunikacinių gebėjimų ugdymas				
Pažintinių gebėjimų ugdymas				
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruojama į ugdymo turinį			
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus	740	740	740	740
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	148	148	148	444

Pastabos:

** veikla, skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams (ją sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba ir literatūra) ar vaikams, bendraujantiems ne verbaliniu, o alternatyviuoju būdu;

*** veikla, skiriama, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius, gimnazijos mokymosi aplinkas, turimus specialistus, jei ji neintegruojama su kitomis veiklomis;

**** veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

10. Ugdymas veiklomis organizuojamas mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio, žymaus ir labai žymaus intelekto sutrikimo, pagal 9 punkto lentelėje nurodytą pamokų skaičių.

11. Mokiniui, dėl cerebrinio paralyžiaus turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), gydomosios kūno kultūros specialiosioms pratyboms skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus.

12. Mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–II klasėse skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus naudojimosi kompiuteriu ir specialiosiomis mokymosi priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, kalbiniams ir komunikaciniams gebėjimams ugdyti.

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

I SKYRIUS BENDROSIO S NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

3.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

3.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

3.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali ištraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

4.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei

mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

4.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijos, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

4.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendrųjų ugdymo planų 86, 87, 92 ir 108 punktuose. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Pagrindinio ugdymo programoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti gali būti skiriama iki 5 ugdymo dienų, ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas (kuratorius) arba kitas mokyklos vadovo paskirtas asmuo (toliau – mokykloje paskirtas asmuo).

6. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliškai: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokiais socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas mokykloje paskirto asmens. Mokinys pasirenkia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kompetencijų aplanke ar kitoje mokyklos naudojamoje elektroninėje platformoje / formoje.

7. Rekomenduojama, kad mokslo metų pradžioje mokiniai būtų supažindinami su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, mokyklos organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka.

8. Mokykloje paskirtas asmuo individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Rekomenduojama, kad mokykloje paskirtas asmuo su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuotų individualius ugdomouosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas. Pokalbių trukmė priklauso nuo mokinių įsitraukimo, motyvacijos ir kitų mokymosi poreikių. Tam tikrais atvejais, sutarus su mokyklos mokinių savivaldos organizacija, mokiniai savo refleksiją apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus gali pateikti raštu, kai aprašoma, kaip mokiniams sekėsi pasiekti nusimatyto tikslų, ko mokiniai išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, projektuoti būsimą savo socialinę-pilietinę veiklą aukštesnėje klasėje.

9. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

9.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

9.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su mokykloje paskirtu asmeniu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

9.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

9.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

9.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

9.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su mokykloje paskirtu asmeniu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

9.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

10. Gimnazijos direktorius:

10.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės auklėtoją, ar kitą asmenį ar asmenis;

10.2. sudaro sąlygas Gimnazijoje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomouosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis Gimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

11. Gimnazijoje paskirto asmens, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

11.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, Gimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

11.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

11.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

11.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

11.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

UŽSIENIEČIŲ, TURINČIŲ TEISĘ NUOLAT AR LAIKINAI GYVENTI LIETUVOS RESPUBLIKOJE, IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, ATVYKUSIŲ AR GRĮŽUSIŲ GYVENTI IR DIRBTI LIETUVOS RESPUBLIKOJE, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazija, priimdama mokytis pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą užsieniečius, turinčius teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – užsieniečiai), Lietuvos Respublikos piliečius, atvykusius ar grįžusius gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje (toliau – grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai), vadovaujasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais (toliau – Bendrieji ugdymo planai).

2. Siekiant, kad užsieniečiai, grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai įgytų pakankamų lietuvių kalbos gebėjimų ir kompetencijų, būtinų mokytis Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose ir sėkmingai kalbinei ir kultūrinei integracijai, gimnazija užtikrina lietuvių kalbos mokymąsi:

2.1. bendrosios paskirties klasėse teikdama papildomas konsultacijas lietuvių kalbos mokymuisi laikinosiose grupėse;

2.2. ne ilgiau nei vienus metus išlyginamojoje klasėje.

3. Užsieniečiui, grįžusiam ar atvykusiam Lietuvos piliečiui, pasirinkusiam mokyklą, kurioje įteisintas tautinių mažumų kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba, sudaromos sąlygos mokytis lietuvių kalbos individualiai arba laikinojoje grupėje vienus metus, arba tol, kol mokinio lietuvių kalbos gebėjimai bus pakankami mokytis lietuvių kalbos ir literatūros dalyko bendros paskirties klasėje.

II SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS BENDROSIOS PASKIRTIES KLASĖSE

4. Bendrosiose klasėse užsieniečiai, grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai mokosi visų bendrojo ugdymo dalykų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas, įgyvendinamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 17 punkto nuostatomis.

5. Mokiniui, atvykus į gimnaziją, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptariamas preliminarus mokinio adaptacijos laikotarpis ir sudaromas individualus ugdymosi planas, kuriame numatoma:

5.1. lietuvių kalbos mokymosi tikslai, mokymosi būdai, intensyvumas, papildomų konsultacijų forma;

5.2. bendrojo ugdymo dalykų mokymosi perspektyvos, galimas pamokų, skirtų tam tikrų dalykų mokymuisi, laikinas perskirstymas arba laikinas tam tikrų dalykų mokymosi sustabdymas tam, kad būtų skiriama daugiau laiko lietuvių kalbos mokymuisi;

5.3. pasiekimų vertinimo dažnumas, grįžtamojo ryšio teikimo formos, mokymosi pagalbos galimybės;

5.4. dalyvavimas neformaliojo vaikų švietimo veiklose.

6. Siekiant veiksmingo lietuvių kalbos mokymosi:

6.1. 1–4 klasių mokiniai mokomi lietuvių kalbos ir literatūros dalyko kartu su bendraklasiais taikant panardinimo metodą ir pastoliavimo praktiką, padedančią mokiniui įveikti kliūtis mokymosi procese. Vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 1 priedo 1.2.4 papunkčiu mokiniui skirtos papildomos lėšos naudojamos tikslinių individualių ar grupinių konsultacijų organizavimui;

6.2. 5–8 klasių ir I–IV gimnazijos klasių mokiniams tikslinga lietuvių kalbos mokymą tam tikrą laikotarpį (ne ilgiau kaip vienus metus) organizuoti atskirai nuo klasės pagal Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“. Lietuvių kalbos mokymui skiriama ne mažiau pamokų, nei numatyta Lietuvių kalbos ir literatūros dalykui mokantis pagal Lietuvių kalbos ir literatūros bendrąją programą. Taip pat organizuojamos papildomos individualios ar grupinės konsultacijos lietuvių kalbos gebėjimams įtvirtinti ir plėtoti.

7. Mokant užsieniečius, grįžusius ar atvykusius Lietuvos piliečius lietuvių kalbos bendrosios paskirties klasėse taikoma komunikacinė kalbos mokymo prieiga.

8. Mokantis bendrojo ugdymo dalykų mokymas individualizuojamas ir diferencijuojamas, atsižvelgiant į ankstesnę dalyko mokymosi patirtį ir kalbos mokėjimo lygį. Būtina užtikrinti, kad nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas nesudarytų prielaidų atsirasti dalyko mokymosi spragoms.

9. Mokinio mokymosi pažanga vertinama formuojamuoju būdu. Pasibaigus adaptaciniam laikotarpiui, nustatomas mokinio kalbinės kompetencijos lygmuo, įvertinimas jo pasirengimas toliau mokytis su bendraamžiais mokinio amžių atitinkančioje klasėje arba identifikavus didesnius mokymosi skirtumus, mokiniui gali būti siūloma mokytis metais žemesnėje klasėje. Antraisiais metais, o jei reikia ir ilgiau, mokiniui sudaromos sąlygos toliau plėtoti lietuvių kalbos gebėjimus laikinojoje grupėje arba individualiai.

III SKYRIUS

UGDymo ORGANIZAVIMAS IŠLYGINAMOSIOSE KLASĖSE

10. Išlyginamosios klasės yra skirtos intensyviai lietuvių kalbos mokymuisi, kad užsieniečiai, grįžę ar atvykę Lietuvos piliečiai per sąlyginai trumpą laiką išmoktų lietuvių kalbos ir pasirengtų toliau tęsti mokymąsi lietuvių kalba bendrosios paskirties klasėse. Jos steigiamos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimo (savininko) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos) sprendimu.

11. Organizuojant lietuvių kalbos mokymą išlyginamosiose klasėse, laikomasi šių reikalavimų:

11.1. išlyginamąją klasę sudaro nuo 8 iki 20 mokinių;

11.2. išlyginamosios klasės sudaromos iš bendraamžių ar panašaus amžiaus mokinių;

11.3. išlyginamosiose klasėse mokomasi ne ilgiau nei vienus metus;

11.4. išlyginamajai klasei skiriama ne mažiau kaip 25 pamokos per savaitę lietuvių kalbai mokytis ir kitoms ugdymosioms veikloms, padedančioms geriau išmokti lietuvių kalbą;

11.5. mokant lietuvių kalbos mokoma pagal Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) bendrąją programą.

12. Užsieniečių, grįžusių ar atvykusių Lietuvos piliečių lietuvių kalbos mokymas turi būti organizuojamas palankiausiu būdu, atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus ir kalbinės kompetencijos lygį, stebint jų pažangą, reaguojant į kylančius iššūkius ir nedelsiant priimanant reikiamus sprendimus.